

EVANGELISKA FRIKYRKAN

EFKs TRO OCH SJÄLVFÖRSTÅELSE

ANTAGET VID EFKS KONGRESS 2020

Innehållsförteckning	1
Inledning	3
EFKs tillkomst och vision	3
EFK – en del av den världsvida kristna kyrkan	3
Teologisk profil	5
Evangelikal	5
Missionell	6
Baptistisk	7
Karismatisk	8
Gemenskap och mission	10
Självständiga församlingar i ömsesidig överlåtelse	10
Organisationen	11
Uppdraget	11
Ledarskap och tjänst	12
Sammanfattning	12

Inledning

I ett samhälle med snabb förändring och ökad religiös mångfald finns ett växande behov av att som kristet trossamfund beskriva sin tro och självförståelse. Hur tolkar Evangeliska Frikyrkan (EFK) ”den tro som en gång för alla har anförtrotts de heliga” (Jud v 3)? Vilken teologisk profil har vi¹? Vad kännetecknar oss som trossamfund?

Ett samlat svar på dessa frågor möter ett behov (1) hos enskilda och församlingar inom den egna gemenskapen, (2) hos församlingar och pastorskandidater som är på väg att bli en del av denna gemenskap, liksom (3) i ekumeniska sammanhang och (4) i relation till massmedia, skola och andra samhällsorgan. Innehåll och skrivsätt skulle kunna varieras beroende på målgrupp. Detta dokument är i första hand skrivet med församlingsledare i åtanke.

Detta dokument är ett grunddokument enligt § 1 och § 2 i EFKs stadgar. Det uttrycker hur vi förstår vilka vi är som församlingar i EFK men även vad vi längtar efter att bli.

EFKs tillkomst och vision

EFK tillkom den 1 januari 1997 under namnet Nybygget – kristen samverkan efter en process där först Helgelseförbundet (HF), med början 1887, och Fribaptistsamfundet (FB), med början 1872, gick samman 1993 och bildade HF/FB. Därefter gick Örebromissionen (ÖM), med början 1891, samman med HF/FB efter beslut i oktober 1996. Några år senare (2002) fastställdes det permanenta namnet till Evangeliska Frikyrkan. HF och ÖM var från början sällskap för inre och yttre mission och blev först senare församlingsrörelser och samfund.

Denna bakgrund innebär att EFK har ett brett arv att förvalta, med rötter i baptism, helgelse rörelse och pingstväckelse. Arvet påverkar vår syn på till exempel lärjungaskap, församlingsliv och internationell mission. Med inspiration från historien vill vi förvalta arvet genom att tjäna Gud här och nu, i trohet mot Kristus och med inlevelse i vår tids situation. Detta dokument speglar därför en självförståelse som kan utvecklas och fördjupas.²

*Utifrån sin teologiska profil och sin självförståelse vill EFK, tillsammans med andra, förverkliga visionen att ”växande församlingar förmedlar hela evangeliet till hela människan över hela världen”.*³

EFK – en del av den världsvida kristna kyrkan

Gud har som ett led i sitt frälsningsverk kallat ett folk åt sig själv för att vara hans tjänare och vittnen i världen. Enligt Nya testamentet utgörs detta folk nu av alla som i tro och liv församlas kring Kristus. Detta folk beskrivs som en enda kropp (1 Kor 12). I en kropp finns enhet i mångfalden och mångfald i enheten. Enheten i denna Kristi kropp är både en Guds gåva och en helig kallelse men leder inte till likformighet. Enheten i kärlek och sanning inom varje församling, mellan församlingar och mellan samfund och kyrkor i Sverige och utöver världen är av yttersta vikt eftersom den har sin förebild i Guds treenighet (Joh 17).

Den kristna församlingen uppmanas att bevara den enhet som redan är en andlig verklighet (Ef 4). Det sker genom en gemensam apostolisk tro,⁴ ett gemensamt liv som präglas av kärlek och en gemensam mission i världen. Tendensen till uppdelning och splittring genom historien gör denna kallelse än mer angelägen.

¹ När ”oss” och ”vi” används i dokumentet syftar detta på EFKs församlingar och EFKs gemensamma arbete tillsammans.

² Detta dokument antogs i sin nuvarande form i kongressen 2006 och reviderades i kongressen 2020.

³ EFKs vision presenterades vid årskonferensen 1998. En mindre språklig förändring gjordes i samband med antagandet av EFKs Missionsdokument vid årskonferensen 2004.

⁴ Se den apostoliska och den nicenska trosbekännelsen i *Gudstjänstboken*, 2005, s 30-31, eller i *Psalmer och Sånger med tillägg*, 2004, nr 946.

EFK är en del av den kristna kyrkans mångfald och vi vill därför uttrycka vår samhörighet med den världsvida kyrkan såväl som med den kristna kyrkan i Sverige.⁵ I trohet mot vår identitet och övertygelse och i öppenhet mot andra vill vi ge vårt bidrag till hela kyrkans tro, liv och mission. Utifrån bilden av kyrkan som en kropp är enheten organisk och uttrycker sig främst i gemensamt liv och i relationer. Den kan ta sig olika yttre, organisatoriska former. Det är naturligt att kyrkor och samfund som står varandra nära historiskt och teologiskt kan gå längre i gemenskap och konkret samverkan.

EFKs församlingar har ofta omfattande samarbeten med andra församlingar på den ort de finns. Nationellt finns EFK med i flera olika ekumeniska samarbeten. EFK står också i omfattande relationer med olika kyrkor och missionsorganisationer runt om i världen. Vi samarbetar främst med partner som delar vår teologiska inriktning, men inom vissa områden arbetar vi också med andra som inte delar vår övertygelse i allt.

⁵ Ordet kyrka kommer av grekiskans *kyriako'n*, som betyder ”hörande till Herren”. Ordet används här för alla som bekänner sig som kristna och tillhör en kristen kyrka.

Teologisk profil

Fungerande relationer och samverkan på olika nivåer förutsätter en medvetenhet om den egna teologiska identiteten. Som trossamfund är det viktigt att beskriva den tro och de teologiska övertygelser som förenar oss. Ända sedan EFK bildades har några teologiska områden varit samlande för oss. Dessa motiv har dessutom en lång historisk förankring i våra modersamfund.

EFKs teologiska profil sammanfattas i begreppen *evangelikal*, *missionell*, *baptistisk* och *karismatisk*. Här beskriver vi vad vi menar med dessa uttryck.

Evangelikal

Ordet evangelisk i Evangeliska Frikyrkans namn uttrycker en vilja till förankring i de goda nyheter som i Nya testamentet kallas evangelium, nyheterna om Guds frälsning genom Jesus Kristus, hans liv, död och uppståndelse. Vi vill pröva vår teologi och praxis utifrån det kristna evangeliet. Från 1500-talet kom beteckningen evangelisk att användas av reformationens kyrkor som uttryck för att de bygger på evangeliet om Kristus såsom det förmedlas i Skriften, med fokus på rättfärdiggörelsen av nåd genom tro. Historiskt har ordet ofta uppfattats som en synonym till protestantisk. Det visar på den allmänkristna⁶ och reformatoriska⁷ grunden. Även om ordet evangeliska tillsammans med begreppet frikyrkan gör det allmänt begripligt vad EFK är och vill vara så täcker det dock inte in den teologiska profilen tillräckligt precist.

Med begreppet evangelikal uttrycker vi vår samhörighet med de historiska och internationella väckelserörelser vars teologiska profil fått ett nutida uttryck bland annat i Lausannedeklarationen.⁸ Denna profil har fyra teologiska betoningar gemensamt:

- (i) *Guds försoning i Kristus är den kristna trons kärna* (2 Kor 5:17-19). Jesus Kristus – sann Gud som blev sann människa – levde, korsfästes, dog och uppstod för vår frälsnings skull och ska komma tillbaka för att upprätta Guds rike i sin fullhet. Jesus är den fulla uppenbarelsen av Gud, den yttersta sanningen och den enda vägen till Gud Fadern.
- (ii) *Personlig omvändelse är en förutsättning för ett helgat liv, enskilt och i gemenskap*. Människan är skapad till Guds avbild men har vänt sig bort från Gud och lever i en kluvenhet mellan gott och ont. Gud kallar henne att vända om och ta emot räddning och återupprättelse, av nåd genom den tro som är tillit och relation och uttrycks i ett liv tillsammans med Guds folk i förlåtelse, kärlek och rättfärdighet. Omvändelsen täcker både det tillfälle då vi kommer till medveten tro och en daglig, kontinuerlig process.
- (iii) *Tron tar sig uttryck i både vittnesbörd och social omsorg*. Evangelisation och ett ansvarsfullt tjänande i församling och samhälle sker såväl i närmiljö som internationellt. Denna helhetssyn på evangeliet innebär även att evangeliet möter hela människans behov.
- (iv) *Bibeln är Guds ord och yttersta auktoritet för tro och liv*. Bibeln är Guds ord genom människors ord i historien. Den är en berättelse om Guds uppenbarelse och frälsningshistorien genom vilken Anden talar och vägleder församlingen idag, trovärdig i allt den lär, auktoritet för vår tro och vårt liv, levande och verksam till att förvandla människors liv och relationer (2 Tim 3:16-17, Hebr 4:12). Ingen mänsklig tolkning av Bibeln kan gälla som ofelbar men Bibeln, tolkad i sitt historiska

⁶ Se not 4.

⁷ De reformatoriska grundsatserna brukar sammanfattas i uttrycket att frälsningen ges endast *i Kristus, av nåd och genom tro* och att *Skriften allena* är kyrkans auktoritet.

⁸ Deklarationen från den internationella kongressen om evangelisation och mission i Lausanne 1974 har publicerats på svenska i *Budskapet från Lausanne* (1977), i flera separata utgåvor i folderform och på nätet. För en samtida fördjupad och breddad uttolkning inom Lausannerörelsen, se *Kapstadsöverenskommelsen* (2010). Begreppet evangelikal används även av och om det globala sammanhang som utgörs av Evangeliska världssalliansen där en stor del av EFKs internationella samarbetskyrkor och partner finns med. För innebörden i termen evangelikal på svenska, se även *Nationalencyklopedin*, 1991.

sammanhang, i enlighet med sitt syfte (Joh 20:31) och under Andens upplysning, leder rätt på livets väg. Församlingen fördjupas i sin förståelse och i sitt liv genom lydnad mot Guds ord.

Ibland sammankopplas begreppet evangelikal med en för oss problematisk ideologisk och politisk agenda som inte kännetecknar den världsvida evangelikala rörelsen.⁹ Nyckelordet evangelikal såsom EFK definierar det, inbjuder till att tron tar sig uttryck i lärjungaskap. Det leder vidare till att bejaka den kallelse till ett missionellt liv i evangelisation och tjänst som är ett kännetecken för huvudfåran av den evangelikala strömningen under de senaste århundradena.

Missionell

Ordet missionell är ett relativt nytt begrepp som har formats för att beskriva en syn på relationen mellan Guds mission och församlingen. Med en missionell församling menar vi en församling som förstår sig själv som sänd. Den vill medverka med Gud i hans mission och arbetar utifrån en helhetssyn på evangeliet. I praktiken innebär detta att den agerar såväl i närsamhället som internationellt och betjänar människor fysiskt, emotionellt, andligt och socialt. Innebörden kan vidare beskrivas på följande sätt:

(i) *Mission har sitt ursprung i Gud.* All mission börjar och slutar i Gud. Det är Gud själv som agerar med målet att upprätta skapelsen i allmänhet och mänskligheten i synnerhet. Gud har agerat i historien och fortsätter att agera för att upprätta den brustna relationen mellan Gud och människan, men även relationen mellan människor, och relationen mellan människan och skapelsen. Drivkraften för Guds mission kan förklaras utifrån Guds treeniga väsen. I treenigheten är en personlig och ömsesidig kärlek verksam och det var utifrån den kärleken som Gud skapade, och det är ut ur den kärleken som Guds mission är verksam och fullkomnas.

(ii) *Mission är ett utflöde av församlingens identitet och liv.* Församlingen är indragen i Guds mission och i Jesu uppdrag i den här världen: ”Som Fadern har sänt mig till världen, sänder jag er till världen” (Joh 17:18, jfr 20:21). Denna sändning eller mission är alltså en grundläggande biblisk dimension i den lokala församlingens och hela kyrkans identitet och existens, som varken kan väljas till eller väljas bort.

Missionen har sin bas i församlingens inre liv där den i all dess ofullkomlighet och brustenhet är kallad att återspegla Guds kärlek och fred och på så sätt dra människor till sig. Mission utgörs även av kyrkans rörelse utåt i ord och gärning. Därför är det viktigt att mission har en pionjär inriktning. Vittnesbördet om Guds kärlek, frälsning och rike ska kunna både ses och höras bland alla folk.

Guds församling har egentligen inte en mission, utan Guds mission har en församling som är kallad till Jesus men också sänd ut i världen för att tjäna Gud så att världen kan se vem Gud är. Missionsuppdraget förverkligas både i den egna närmiljön och i helt andra kulturmiljöer, ”intill jordens yttersta gräns” (Apg 1:8), så att församlingar växer fram över hela världen som är ”djupt rotade i Kristus och i närkontakt med sin egen kultur”.¹⁰

(iii) *Mission är en del av den kristna efterföljelsen.* Guds kärlek har djupast sett visat sig i hur Gud handlar i och genom Jesu liv, död och uppståndelse för att var och en ska lära känna Gud och bli räddad (1 Joh 4:7-10, 14). Jesus kallar oss människor till tro, omvändelse, gemenskap och efterföljelse. Vi är på så vis kallade att tjäna honom genom att bli lika honom och det liv som han själv förkroppsligade när han vandrade på jorden. Den uppståndne Kristus som övervunnit döden sände ut sina lärjungar för att de själva skulle ”göra lärjungar” i ljuset av att Jesus Kristus nu har all makt i himlen och på jorden (Matt 28:16-20). Därför är var och en som följer Kristus

⁹ Se Lausannedeklarationen (1974), Manilamanifestet (1989) och Kapstadsöverenskommelsen (2010).

¹⁰ Lausannedeklarationen, artikel 10.

kallad till ett missionellt lärjungaliv där Kristus herravälde blir synligt genom Andens kraft i liv, ord och handling.

(iv) *Mission omfattar hela människan och skapelsen.* EFK står för en helhetssyn på Guds frälsning och rike. Mission innebär därför att se Guds rike genom Jesus Kristus växa fram i enskilda människors liv liksom i samhällen och kulturer. Detta sker genom att församlingen i mission möter människors andliga, sociala och materiella behov och verkar för förändringar i samhälle och miljö. Detta syftar till att alla människor ska få leva ett värdigt liv. Arbetet för att bekämpa fattigdom, främja mänskliga rättigheter och verka för större ansvarstagande för miljö och klimat, grundas i övertygelsen om alla människors lika värde utifrån Guds vilja i skapelse och frälsning. Fred, rättvisa och jämställdhet bör därför förstås som en föräning av Guds fullbordade rike (Upp 21:1-5, 26-27, Rom 13:11-13).

(v) *Mission handlar om att Gud ska bli förhärlikad.* Missionens yttersta syfte är att Guds rike ska bli synligt, att Gud ska bli förhärlikad och att Herren Jesus ska bli känd och ärad bland människor och folk såsom den han är. Det sker inte minst genom att människor befrias från ondskans makt och upprättar en konkret social gemenskap, som vittnar om Guds rike och visar på Kristus. Detta ”budskap om riket skall förkunnas i hela världen och bli till ett vittnesbörd för alla folk” och först därefter ”skall slutet komma” (Matt 24:14).

Baptistisk

De lokala församlingarna är gemenskaper av människor som personligen bekant sin tro, som firar gudstjänst¹¹ och som lever trons liv tillsammans som en lokal manifestation av Kristi kropp. Den baptistiska rörelsen växte fram ur övertygelsen att Bibeln betonade den personliga omvändelsen men också överlåtelsen till den kristna gemenskap där man gemensamt formas i efterföljelse. EFK är en del av den baptistiska traditionen. Baptistisk innebär följande:

(i) *Dop äger rum som en följd av en persons egen bekännelse av tro.* Inom EFK lärs och praktiseras en baptistisk dopsyn som innebär att personer som bekänner sin tro på Jesus Kristus som Herre och Frälsare, döps, i den treenige Gudens namn, till och in i Kristus (Matt 28:19, Apg 2:38, 41, Gal 3:26-27). Dopet sker som en följd av att den enskilda människan har gett sin respons på Guds kallelse till omvändelse. Dopet sker, som i den tidiga kyrkan, genom nedsänkning i vatten. Det är en form som visar vad som sker: en övergång från död till liv (Rom 6:4, 11). Dopet är en gåva från Gud och människans svar på Guds kallelse till syndernas förlåtelse, omvändelse och nytt liv. Dopet till Kristus är också ett dop in i Kristi kropp där man överlåter sig till Kristus-gemenskapen i församlingen och dess liv i Kristi efterföljd (1 Kor 12:13, Rom 12:4-5).¹²

I församlingar som enbart tillhör EFK praktiseras endast dop på egen bekännelse av tro.¹³ Men många församlingar är, av hänsyn till den historiska utvecklingen inom den kristna kyrkan i stort och den ekumeniska situationen, öppna för att som medlemmar ta emot kristna från församlingar i annan tradition än den baptistiska utan att de är döpta som troende.¹⁴ Församlingar som även är anslutna till andra samfund förutsätts respektera EFKs karaktär av baptistiskt trossamfund.¹⁵

(ii) *Församlingen utgörs av de som tror och vill överlåta sig till Kristus och gemenskapen.* Det är mot bakgrund av vår baptistiska tradition som vi förstår oss själv som frikyrka. Frikyrkan bygger på troendeförsamlingens princip. Den innebär att den enskildes bekännelse av personlig tro på Kristus och överlåtelse till att leva det kristna livet i gemenskap utgör grunden för tillhörighet.

¹¹ Se *Gudstjänstboken*, 2005, s 9-14.

¹² Se ”Förslag till församlingsordning för församlingar inom Evangeliska Frikyrkan”, i *De troendes gemenskap*, 2003, s 15-16, och *Gudstjänstboken*, 2005, s 46-47

¹³ Begreppet troendepop som ofta använts inom baptismen ersätts numera ibland med uttrycket medvetet dop.

¹⁴ S.k. överfört medlemskap. Till den här bilden hör även den vidare diskussionen om innebörden i begreppet medlemskap.

¹⁵ Detta innebär t ex att inte verka för att EFK ska lämna sin syn på dopet som troendepop.

Det är därför viktigt att det finns en viss frihet i trosfrågor, samtidigt som församlingen som helhet och samfundsgemenskapen tillsammans i bibelstudium och samtal fördjupar sin gemensamma tro.

För en frikyrka är det inte, som i en folkkyrka, den erbjudna nåden i predikan och sakrament som i första hand konstituerar församlingen eller kyrkan. Det gör istället den i frihet mottagna nåden och trosgemenskapen som den skapar. Tillhörighet och medlemskap baseras på frivillig anslutning, vilket vanligtvis innebär att man låter sig döpas. De lokala församlingarnas frihet och självbestämmande är också en viktig grundsten för de flesta frikyrkor.

(iii) *Kyrkan måste vara fri att i liv, ord och handling uttrycka sin tro.* Principen om individens frihet och frivillighet har historiskt motiverat och fortsätter att motivera baptister att kämpa för jämlikhet och samvets- och religionsfrihet för alla i samhället. Därför har baptister också arbetat för att avgränsa statens inflytande över kyrkan till vissa juridiska och ekonomiska förhållanden. Som samfund och som enskilda församlingar samarbetar vi med olika offentliga aktörer. En förutsättning för sådana samarbeten är att stat och kommun visar respekt för församlingens eller samfundets identitet som kristen kyrka.

(iv) *Alla har möjlighet att tjäna utifrån kallelse, gåvor och församlingens förtroende.* Den baptistiska synen på församlingen innebär också att alla troende har samma ställning i Kristus och har genom kallelsen fått nåd att på olika sätt vara Guds rikes tjänare.¹⁶ Utifrån vår baptistiska församlingssyn står vi för jämlikhet, där varken kön, etnicitet eller social status ska ha betydelse för vem som får tjäna som ledare eller i annan funktion i församlingen (Gal 3:26-28). Denna jämlikhet kommer ur en övertygelse att de andliga gåvorna, som församlingen behöver för sin tjänst, ges av Anden ”så som den själv vill” (1 Kor 12:11). Bland dessa gåvor finns även olika former av andligt ledarskap (Ef 4:7-13).

Församlingens medlemmar, samlade till församlingsmöte, prövar i bön och samtal inför Gud människors kallelse att tjäna i sådana uppgifter. Inom församlingen gäller det oftast församlingsledare, såsom exempelvis pastorer och äldste. Församlingens ledare är ansvariga både inför Gud och församlingen. I församlingens årsmöte eller församlingsmöte har varje medlem samma rösträtt. Här fattas även andra stora beslut om församlingens vision, inriktning och större ekonomiska åtaganden.

Den försonade gemenskapen blir ett tecken för världen och en radikal kraft som skapar engagemang för förändring i det omgivande samhället. Ett viktigt uttryck för detta är den inbördes hjälpen liksom gemenskapen runt det bord där Herrens måltid firas.¹⁷ För att avgöra för församlingen angelägna frågor inbjuds alla medlemmar att i samtal och under bön om Andens ledning gemensamt söka Guds vilja (Apg 15:28, jfr v 22).

Karismatisk

Det är Guds Ande som sammanfogar de troende till ”en och samma kropp” (1 Kor 12:13), till en församling som är Kristi kropp. Enligt Nya testamentet är Anden närvarande i de troendes liv och gemenskap på många olika sätt. ”Utan den heliga Anden är Gud avlägsen, stannar Kristus i det förflutna, blir evangeliet tomma ord, är församlingen bara en organisation, mission propaganda, gudstjänst en gruppterapi och kristet liv en slavmoral.”¹⁸

Utifrån denna förståelse av Andens verk sammanfattar vi vår karismatiska identitet i följande punkter:

¹⁶ Detta brukar kallas ”det allmänna prästadömet”.

¹⁷ Se *Gudstjänstboken*, 2005, s 23-24.

¹⁸ Citat ur tidigare förslag till församlingsordning för församlingar inom EFK, i *De troendes gemenskap*, 2003, s 16.

(i) *Församlingen är i Nya testamentets ljus karismatisk.*¹⁹ Det är Anden som gör skillnad genom att förmedla frälsningens nåd och liv. Det betyder att Anden är den som ger den kristna församlingen dess liv genom historien och ut över världen. Den hjälper oss att bli det vi i Kristus redan är. På så vis är Anden den som, främst genom församlingen, utbreder Guds rike.

(ii) *Karismatik innebär Guds Andes gåvor och kraft till upprättelse för hela livet.* I vår andliga tradition, med delaktighet i helgelseörelse och pingstväckelse, finns en uppmaning till ständig överlåtelse åt "Herren som är Anden" (2 Kor 3:17). Det finns en värdefull variation av karismatiska uttryck inom varje enskild församling och mellan olika församlingar (1 Kor 12:4-11). De gåvor och tjänster som Anden ger ska bidra till den gemensamma uppbyggelsen, (Ef 4:11-12). De bidrar även till profetisk samhällskritik, fysiskt, psykiskt och andligt helande liksom befrielse och upprättelse, men även att vägleda i prövning och urskiljning av vad som är sunt i tro och liv (1 Kor 12:10, 1 Thess 5:19-22). Det betyder alltså att det karismatiska kommer till uttryck genom olika personliga och gemensamma erfarenheter av Anden i gudstjänsten, diakonin, hemmet, vardagslivet och yrkeslivet. Genom Anden kan församlingen bli en försmak av Guds rike i dess kommande fullhet.

(iii) *I Andens liv hör karaktär och nådegåvor ihop.* Genom att tillhöra Kristus har alla troende, unga och äldre, kvinnor och män, fått Anden som gåva och uppmanas i Skriften att låta sig ständigt uppfyllas och präglas av den helige Ande (Ef 5:18), vara bärare av Andens frukt (Gal 5:22-23) och ta emot och tjäna med de gåvor som Anden ger (Rom 12, 1 Kor 12). Andens gåvor är inte förknippat med position eller hierarki, utan mönstret för tjänst i Andens kraft är alltid förknippat med en alltmer kärleksfull och kristuslik karaktär.

(iv) *EFK betonar en missionell karismatik.* Andens verk i och genom församlingen är ett uttryck för det Gud vill göra i världen (Ef 1:13-14, 2 Kor 1:22). Anden leder både den enskilde kristne och församlingen ut i gudsrikets tjänst. Andens gåvor ges också som en utrustning för dess mission. Det kan ses i såväl Jesu liv och tjänst som i Apostlagärningarnas beskrivning av den tidiga kyrkan.

Andens ledning i missionsuppdraget är alltid i harmoni med Guds ord men kan ändå ibland vara överraskande, såsom den var för Paulus när han hindrades i sina planer och leddes in i nuvarande Europa (Apg 16). I uppdraget att vända människor "från mörkret till ljuset och från Satans makt till Gud" (Apg 26:18) är vi helt beroende av Guds Ande. Det är bara genom Andens verk som en genuin omvändelse och befrielse från det ondas makt kan ske.

¹⁹ Grekiskans *charis*, nåd, och *charisma*, nådegåva, återfinns i ordet karismatisk. Teologiskt sett har alltså ordet en annan innebörd än det fått i sekulärt språkbruk genom sociologen Max Weber (stark personlig utstrålning, förmåga att fascinera och påverka andra). Ordet fick en förstärkt betydelse i vår tid genom den världsvida karismatiska förnyelsen och väckelsen som påverkade stora delar av kristenheten från mitten av 1960-talet och framåt.

Gemenskap och mission

Församlingarnas relationer i gemenskap och mission gör Kristi kropp i vidare mening synlig och blir ett vittnesbörd om Guds rike. Därmed förverkligas den kristna församlingens identitet och kallelse, så att den i en ny tid med trohet mot Guds ord och relevans i samtiden kan uttrycka och förmedla evangeliets innehåll och karaktär, och därmed förmedla hopp till människor i vår tid.

Vi är självständiga församlingar tillsammans i ömsesidig överlåtelse till varandra. Tillsammans har församlingarna format en organisation utifrån en gemensam vision och ett tydligt uppdrag. Eftersom vårt samarbete mycket handlar om att identifiera och utrusta ledare, är det också viktigt att formulera vår ledarskapssyn.

Självständiga församlingar i ömsesidig överlåtelse

EFK är en församlings- och missionsrörelse vars ändamål är ”att bedriva och koordinera missionsverksamhet inom och utom Sverige samt erbjuda resurser som svarar mot behov hos samarbetande församlingar”.²⁰ Församlingarna arbetar tillsammans under den gemensamma visionen *Växande församlingar förmedlar hela evangeliet till hela människan över hela världen.*

I stadgarna klargörs även att ”Evangeliska Frikyrkans identitet beskrivs i grunddokument antagna av kongressen”.²¹ EFK är också enligt stadgarna ett trossamfund.²² Innebörden i detta kan tydliggöras genom att ytterligare klarlägga förhållandet mellan församlingarna och EFKs organisation. Det förhållandet är avgörande för vår så kallade ”kyrkosyn”. Stadgarnas formulering innebär att de lokala församlingarna är den grundläggande storheten. De förblir fria och självständiga men har slutit sig samman för att uttrycka sitt ömsesidiga beroende och sin överlåtelse till varandra. I detta finns en varaktig och förpliktande gemenskap som alltså inte bara uttrycks inom en lokal församling utan också mellan församlingar.²³

Redan på Nya testamentets tid hade församlingarna på olika orter tydliga relationer till varandra. Församlingarna hade ett gemensamt missionsansvar och sökte enhet i tron. Gemenskapen och enheten mellan församlingarna förkroppsligades i den personliga funktion som bland annat apostlarna hade. När de gemensamt kom fram till en slutsats var det naturligt att de förmedlade det till de andra församlingarna (Apg 15:22-31, 41).

En sådan gemenskap kan uttryckas såväl lokalt som regionalt och nationellt, genom församlingar som bejaktar sin tillhörighet till varandra. När församlingar visar delaktighet i församlings- och missionsrörelsens utveckling liksom när församlingarna genom sina representanter samlas till gudstjänst, för samtal i frågor kring tro och liv och fattar beslut i gemensamma angelägenheter, synliggörs överlåtelsen till varandra.

Genom beslut av EFKs styrelse, som är vald av församlingarnas ombud vid kongress, kan nya församlingar få ställning som i EFK ”samarbetande församling” som är det sätt vi benämner en församling som är medlem i trossamfundet EFK. Att bli en i EFK samarbetande församling innebär att man går in under de ömsesidiga förpliktelser och de teologiska övertygelser som vi här beskriver.²⁴ Dessa förpliktelser bygger på en ömsesidig delaktighet och ansvarighet som innebär dels att församlingarna engagerar sig i samfundsgemenskapen och tar ansvar för det

²⁰ Stadgar för Evangeliska Frikyrkan § 1.

²¹ Stadgar för Evangeliska Frikyrkan § 1.

²² I lagen definieras trossamfund som ”en gemenskap för religiös verksamhet, i vilken det ingår att anordna gudstjänst”. Detta är förstås en juridisk definition, men ord som gemenskap, religiös och gudstjänst antyder en djupare teologisk innebörd. Se Lag om trossamfund 1998:1593, § 2. Denna lag ses nu över och i SOU 2018:18 föreslås en delvis ny definition av ett trossamfund. Förslaget i utredningen är ”Med trossamfund avses i denna lag en gemenskap som utövar religiös verksamhet genom gudstjänst, bön, meditation eller ritualer.”

²³ Detta kallas bland teologer för modifierad kongregationalism.

²⁴ Stadgar för Evangeliska Frikyrkan § 2. I stadgarna beskrivs såväl hur man blir en i EFK samarbetande församling som hur man lämnar eller inte längre kan stå kvar inom EFK.

gemensamma arbetet, dels att EFKs organisation och de gemensamma institutionerna betjänar församlingarna utifrån församlingarnas uppdrag och behov.

Organisationen

Församlingen är ur teologisk synpunkt i första hand en organism, men den är också både ur sociologisk och teologisk synvinkel en organisation. Både som organism och organisation formar församlingen sina strukturer och funktioner. Utifrån denna dubbla identitet söker församlingen sin form i tid och rum. Församlingens yttre strukturer är inte låsta till bestämda historiska och sociologiska mönster utan måste ständigt prövas och förändras. På samma sätt bör samfundsgemenskapens strukturer inte vara låsta till ett visst bestämt historiskt mönster utan vara öppna, tjänande och utgå från de uppgifter som församlingarna ger organisationen.

Beslut på nationell nivå inom EFK i Sverige uttrycker, på basis av representation och förtroende, församlingarnas gemensamma vilja. Tillsammans utser församlingarnas ombud en styrelse och missionsdirektor(er). Styrelse och missionsdirektorer formar sedan tillsammans en organisation som utgör den juridiska personen EFK och som ska genomföra det som församlingarna vill göra tillsammans i Sverige och internationellt.

Organisationen ger resurser och hjälp för att församlingarna tillsammans ska nå längre i evangelisation, församlingsgrundande, ledar- och församlingsutveckling och i diakoni och samhällsutveckling i Sverige och internationellt.

För församlingarna innebär samfundsgemenskapen att bära det gemensamma arbetet. Det sker i förbön, genom att engagera sig i samtal, rådslag och beslut i gemensamma organ regionalt och nationellt, bidra till det gemensammas ekonomi utifrån sina möjligheter och kontinuerligt inspirera till delaktighet genom att förmedla relevant information.

Uppdraget

Ur församlingens identitet kommer uppdraget i världen, vad den är kallad att göra.²⁵

Församlingen är ett tecken och en försmak på Guds rike och i sin funktion i världen ett redskap för detta rike. Som församlingar i ömsesidig överlåtelse till varandra finns vi i ett gemensamt missionsuppdrag såsom vi beskriver det under rubriken missionell ovan.

För att församlingarna bättre ska kunna fullgöra missionsuppdraget har EFKs organisation fått sitt uppdrag formulerat på följande sätt: *Evangeliska Frikyrkans organisation verkar för en dynamisk rörelse av missionella församlingar som utbreder Guds rike genom att grunda församlingar, träna ledare och tjäna i samhället. Vi vill förverkliga detta genom att identifiera, fördjupa, modellera och sända.*²⁶

Vi har också, som det betonades inledningsvis, en djup samhörighet med den kristna kyrkan i stort. Den enheten tar sig uttryck i gemenskap och relationer, men också genom samverkan i uppdraget. Utifrån Jesu ord om enhetens betydelse för vittnesbördet utåt ("för att världen ska tro") vill EFKs organisation framför allt verka för ökad samverkan i mission. Gemenskap och samhörighet är viktigt i sig, men den dynamik och de positiva effekter som uppnås genom enhet, samverkan och partnerskap är också uttryck för ett gott förvaltarskap och en viktig resurs för att möjliggöra att missionsuppdraget fullbordas.

Med samverkan i mission avser vi dels den strävan efter enhet och samarbete som vi vill ska känneteckna alla våra insatser, dels också mer specifika insatser för att utveckla nya former för samverkan i mission, inte minst tillsammans med de nya missionsaktörerna bland våra samarbetskyrkor och partner, i vårt eget land och över hela världen. Tillsammans med andra vill

²⁵ Se Lausannedeklarationen, artikel 1: Gud "har kallat ett folk åt sig själv ut ur världen och sänder sitt folk tillbaka in i världen för att vara hans tjänare och vittnen".

²⁶ Uppdraget antogs av EFKs Extra kongress 2015.

vi verka för att utmana onda krafter, vara kanaler för Guds kärlek och redskap för Guds rike lokalt, i Sverige och internationellt (Jfr Apg 1:8).

Ledarskap och tjänst

En viktig del av det vi gör tillsammans är att träna ledare för tjänst i församling och internationell mission. Därför behöver vi tydliggöra vår syn på ledarskap och tjänst.

Nya testamentet beskriver olika gåvor och tjänster där ledarskap är en naturlig del, med syftet att kvinnor och män, unga och äldre, tillsammans bygger upp Kristi kropp och fungerar i tjänst för varandra (Rom 12:4-8, Ef 4:11-13). Denna vision av kollektivt och tjänande ledarskap förenas med grundtanken att en ledare ska vara frimodig i sitt uppdrag, en förebild för troende i ”kärlek, tro och renhet” och ha ett ”gott rykte bland utomstående” (1 Tim 4:12-16, 3:7). På alla nivåer inom EFK sker ett demokratiskt beslutsfattande som ett uttryck för en värdering av alla troendes bidrag i sökandet efter Guds vilja och Kristi sinne. En naturlig konsekvens av detta är att de som utövar ledarskap lyssnar till andra, har förtroende och står ansvariga inför dem man är utsedd att leda och tjäna.

I ett bibliskt perspektiv råder en jämställdhet mellan kvinnor och män i skapelse och frälsning såväl som i de andliga gåvorna och tjänsterna. På grund av syndens konsekvenser har detta ofta skymts genom historien. Det finns därför anledning att särskilt främja kvinnors möjligheter och vilja att söka sig till alla sorters ledaruppdrag. Grunden för tjänst i Guds rike är Guds kallelse och gåvor. EFK bejakar att alla tjänster i församling och mission utövas av kvinnor och män på lika villkor och i berikande samverkan.

För tjänst som pastor eller missionär inom EFK med ett erkännande i den större samfundsgemenskapen finns särskilda kriterier.²⁷ Dessa kriterier är bland annat personlig kallelse bekräftad i församlingens gemenskap, förtroende, utbildning, erfarenhet och avskiljning som är gemenskapens fullmakt till missions- och pastorstjänst. Det är naturligt för pastorer och missionärer att stå i kontinuerliga relationer till den större gemenskapen. Det förutsätts också att de respekterar och vill företräda EFKs syn i grundläggande trosfrågor såsom de beskrivs i detta dokument.

Sammanfattning

I gemenskap med den kristna kyrkan i stort vill EFK som en evangelisk frikyrka vara ett trossamfund i vilket självständiga och ömsesidigt beroende församlingar står tillsammans i gemenskap och mission. Som en evangelikal, missionell, baptistisk och karismatisk rörelse vill EFK förverkliga sin vision ”Växande församlingar förmedlar hela evangeliet till hela människan över hela världen”. Det sker genom att verka för en dynamisk rörelse av missionella församlingar som utbreder Guds rike genom att grunda församlingar, träna ledare och tjäna i samhället.

²⁷ Se dokumentet Pastor inom Evangeliska Frikyrkan antaget av EFKs styrelse 23:e mars 2019.